

محل اداره سی

باب عالی جوارنده ابو -
السعود جاده سنده محمود بك
مطبعه سندر.

امور اداره و تحریریه متعلق
خصوصات ایچون محمد رضا
افندی نامه مراجعت
اولمیدر درج اولمیان
اوراق اعاده اولماز .
اداره خانه جمعه دن ماعدا
هر کون آجقندر .

سوره مائده

شرائط استرا

ولایاتده و در سعادته محل
اقامت لرینه کوندر ملك اوزره
سنه لکی ۷۰ الی ایلنی ۴۰
غروشه در اداره خانه دن
النق اوزره سنه لکی ۵۰
الی ایلنی ۳۰ غروشه در .
آونلر سنه ابتداسندن
یعنی الی اوچنجی نومرو دن
اعتباراً برسنه لك و یاخود
الی ایلنی اوله رق قید
اولنور .

مقالات علمی و فنی نك واسطه انتشاری ، كلزار ادبیاتك بجمیطة آثار میر

مدیری : محمد رضا

Directeur Mehmed Riza

نومرو ۸۸

سر محرری : توفیق

نسخه سی ۵ پاره یه در

مش ایدی. اخیراً یازدیغمز بر جوابنامه اوزرینه و زده بی طرفانه اوله رق سوبلرز... دیهرک مباحثه ایدیلان بر قاج ترکیب اوزرینه مطالعه سنی بیان ایتش و بحثک اساسی حقند حرف واحد سو یلماش اولدینی حالده مباحثه نك اصلنه دائر بر حکم و یرمش کبی کورنش ایدی.

بز ایسه معزز رفیقمزک بومطالعاه سینه دائر برشی سو یلمیوب ایشی ارباب مطالعه یه بر اققش و فقط مسائل دینه دن اولان تولدات بشریه ایله « طنت » حقند بر قاج سو یلماش ایدک که کنیدیسیله ارمزده کی اختلاف ده و یردیکی حکمه نظراً انحق شو ایکی ماده ده ایدی.

رفیق مکرمز، سالف الذکر اجمالنده بوکره بر خلی سوزلر سو یلماش و حقمز میدانده ایکن ذهول ایتش اولدیغمز حکم ایلمشدر.

اوت ۱ کونیت حیاتیه نك مأمول اولدیغنی ادعا ایدن معلومات رفیقمز دکل، « اخلاف » نامنده کی منظومه نك ناظمی ایدی. حتی « کونیت حیاتیه » تعمیرینی یازانده ینه او ناظمدر.

بز: « اونلر، کیمی ایرکن کیمی کچ کلسی مأمول » مصرعنده کی « مأمول » ک نامجل اولدیغنی و اخلافک کلسنک مأمول دکل شرعاً محقق اولدیغنی بیلدیرمش و غزیه ستونلرینه درجی مناسب کورمیدیکمز مباحث شریفه دینه نك کتب معلومه ده مطالعه یورلمسینی توصیه ایلمش ایدک.

« معلومات » رفیقمز، « استقباله دائر بر چوق اخبار وارد اولمش اوله بیلیر. بونی انکار ایدنی وار؟ انحق وارد اولان خبرلرده کونیت حیاتیه نك مثلاً شو زمانه قدر محقق اولدیغنه دائر بر خبر وارد اولمش ایسه او کوسترلملیدر. دیورلر.

بز، بوندن صکره ده ا پک چوق بی بشرک شو عالمه کله جکنک شرعاً

مأمول دکل محقق اولدیغنی ادعا ایتدک. « کونیت حیاتیه نك شو زمانه قدر محقق اولدیغنی، ادعا ایتدک. ذاتاً کتب شرعیه ده ده اویله بر خبر قطعی یوقدر. مقصدمز آکلاشلماش.

اوت ۱ « جناب حق مسکنمز اولان سیاره ارضک نه زمان اجرای فردیه سی بر بردن ایریله رق انتظامنه خلل کله جکنی بزه بیلدیر مامشدر، فقط او اجزانک ده ا پک چوق سنلر بر بردن ایرلیه جفی و انتظام عالمه ده ا بر چوق زمان خلل کلیه جکی خواجه دوسرا علیه اکمل التحایا افسدمز حضرتلر نيك احادیث شریفه نبویه لرندن قطعاً کلاشلمقده در. بناء علیه کره ارض اوزرنده انسال بشرک (ایدی اولماق و اتنه ای حیات بیلماک اوزره) ده ا پک چوق زمان تطاول ایدم جکی و تعمیر دیگرله اخلافک کله جکی محققدر.

« طنت » ککنجه :

رفیقمز، بونک مصدر بناء صره اولدیغنده اصرار ایدیور. و قدمای ادیانک ضربه یی « ضربت » رسمنده دخی قبوللاندیغنی و « ضربت شمشیر » دینلیدکنی سوبیلور. قدمادن بعضیسنک طرز عجمه تبعیتله « ضربت شمشیر » قوللانسی ضربه نك و امشالی مصادرک لسان عثمانیده تا ایله قوللانیه جغه دلیل اوله بیلیرمی ؟

مثلاً « قعدت اخیره » « جلسه خفیه » « ضربت شمشیر » تعمیرلری بر اقوبده « قعدت اخیره » « جلست خفیه » « ضربت شمشیر » دیمک طوغری دکلدر اعتقادنده یز.

رفیقمزک (طنت) حقند کی فکرند اصرار ایتسنی ده موافق حق و انصاف بوله مامقده یز.

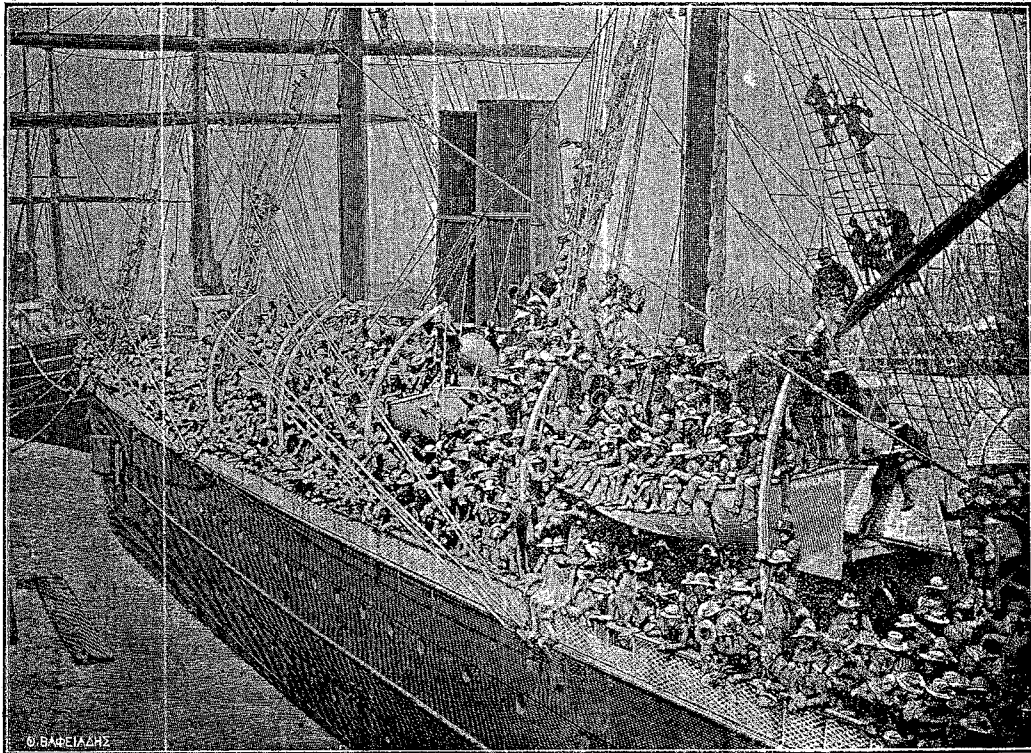
انسان نه در؟

انسان تشکلات عضویه سی واجزاء

بدنیه سی اعتباریله عادتاً بر حیواندر. همده عاجز و ناچیز بر حیواندر. اوقدر عاجز که حیوانات ساثره حین تولدلرنده مشی و حرکت و آزر بر زمان ظرفنده تأمین معیشته مقتدر اولدقلری حالده انسان بر بچق ایکی یاشنه قدر یوریمک و اکثریا بکرمی یاشنه قدر معیشتی تأمین قادر بیهله اوله ماز. اوقدر عاجز که هر حیوان حائر اولدینی بر عضویه کنیدیسی مدافعه و محافظه ایدکی حالده انسان هیچ بر عضویه کنیدیسی محافظه و مدافعه ایده مز. شو امر محافظه خارجدن بر آله، بر سلاحه محتاج اولور.

حال بوکه انسان بویله کال عجز یله برابر بالجه حیواناته تفوق ایتش و قوت وصولتجه کنیدیسندن قات قات فائق اولان نیجه حیواناتی قبضه تسخیرینه آلمش و نیجه خارق العاده قنون و صنایع اختراعیه دنیا یه حیرتجشای عقول اولان شو نظامات بدیهه یی و یرمشدر. انسانک بو موقیت عظیمه یه نائلیتی ایسه شبه یوق که کنیدیسنه احسان الهی اولان قوه عاقله و ملکته ذکائییه سی سایه سنده حصول پذیر اولمشدر.

ایشته جناب حق انسانی بویله جوهر عقل و نور ذکا ایله بالجه مخلوقادن ممتاز و ازهر جهت سرافراز بیورمش اولدینی حالده غریبدرکه بعض کوته بین اولان حکمای طبیعه حیواناتده کی احساسات جزئییه و افعال طبیعه یی نظراعتباره آله رق و بونلره ادراکات انسانیه و مصنوعات بشریه دن ده زیاده اهمیت و یرمک [ایشه حیوانلرده انسانلر کی اشیای ادراک و احساس ایدیورلر و انسانلردن ده ا غریب، ده ا عجیب افعال حصوله کتیر بیورلر. بو حالده انسانلر ایله ساثر حیوانلرک نه فرقلری اوله بیلیر؟] دیه انسانلری بهایم منزله سنه تنزیله و بلکه ده حیوانلری انسانلره ترجیحه قدر وارمشلر و بو صورتله انسانلره حائر اولدقلری شان و شرفی اونوتدر مغه چالشمشلردر.

امریکانک په کیفی نام نقلیه واپورنک مانیا به عسکر کنترسی

ایشته بو بایده علما عاجز قالب «روح کې عقلک ده حقیقت و ماهیتی آنجق جناب حق بیلیر» دیدکدن صکره بونی قوای سائره دن مهمالمن تمیز و تفریق ایچون ذاتیاتیه دکل عرضیاتیه وجوه آتیه اوزره تعریف ایتشلردر:

۱ — عقل، انسانده برهیت ممدوحه و برخصت کریمه درکه حرکات مقبوله و کلمات مستحسنه نك صدورینه سبب اولور.

۲ — عقل، بر قوتدرکه قبیح ایله حسن بینی فرق آنجق آنکله حصوله کلیر.

۳ — عقل، بدن انسانده بر نور جاودا - نیدرکه خارجدن اخذ و اقتباس اولنان صو - رتلر، معنایر هپ آنک ضیادار ایلدیکی طریقدن مرور ایدره نك بتوفیقه تعالی قلبه واصل اولور.

۴ — عقل، بر صفت غریزه و بر خصت طبیعه درکه ضروریات و بدیهاتی علم و ادراک کننیه لازم کلیر.

۵ — عقل، بر علم مخصوصدرکه آنجق کلیاته تعلق ایلر.

۶ — عقل، بر قوتدرکه نفس انسان

(عندلیب) دینیلن شی «نغمه ساز اولان بر حیواندر» دیه تصور و بو صورتله نوع مذکور تعریف ایدمهز.

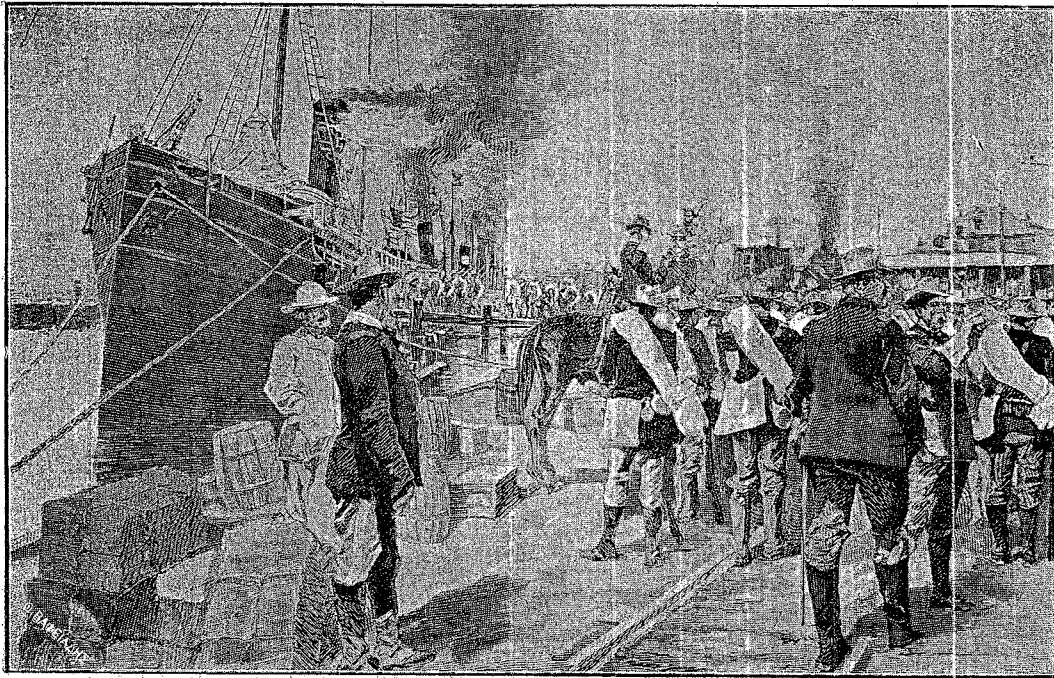
انسان ایسه بویه دکل. بر انسان کرک کننیه سنک و کرک کوردیکی افراد نوعیه - سنک هپ بر حساس و متحرک بالاراده بر جسم نامی و ناطق اولدیغی کورر و بونلرده افراد بشریه نك اشتراکی آکلار. بعده بو آکلایشندن بر مفهوم کلی انتزاع ایدره نك انسانک «حیوان ناطق» ماهیت کلیه سندن عبارت اولدیغی و کافه افراد بشرک ماهیت مذکوره تحتند مندرج بولدیغی تصور و ملاحظه ایلرکه بر کلی بی ادراکک معناسی دخی بودر.

عجبا انسانده بو مفهوم کلی بی انتزاع و ادراک ایدن شی نه در؟ شبهه یوق که حیوانات سائرده اولیمان بر قوندر. فیاض ازلی آنی نوع انسانه بخش و احسان بیورمش و آنک ایله انسانی سائر حیوانان دن ممتاز قیلمشدر. ایشه «عقل» عنوانی حائز اولان شی دخی بودر.

ای... اما بوقوتک حقیقت و ماهیتی نه در؟

واقعا احساساتنده، حرکات اراده ده، تشکیل جماعت ایدره نك بر امت اولمده هر ایکسی ده مشترکدر. مع هذا آره لرند فرق عظیم وارددرکه اوده بر سنک جوهر عقل و نور فکر ایله ممتازی، دیکرینک ایسه بونلردن محرومیتیدر. اوت! انسانده فضله اوله رقی بویه بر قوت بویه بر خصت وارددر. بوده قوت مذکور نك بزلردکی بلا شک موجود اولان آثار ایله نابتدر. او ایسه انسانک جزئیاتدن یعنی صور محسوساتدن بشقه کلیاتی ادراک ایتسیدر. حال بوکه نوع بهائمه بویه بر اثر موجود دکلدر. چونکه نوع بهائم یالکز حواس خمسّه ظاهره سی واسطه سیله یالکز محسوساتی ادراک ایدمه بیلیر. او محسوساتدن بر طاقم مفهومات کلیه انتزاع ایدره نك آنلری ادراک ایدمهز.

مثلا بر (عندلیب) نغمه ساز اولور. کوردیکی و صداسنی ایشندیکی افراد نوعیه سنکده کننیه کی نغمه ساز اولدقلر بی حس و ادراک ایدره. فقط بو احساسات و ادراکات جزئیه سندن بر مفهوم کلی انتزاع ایدره نك

کوبایه سوق اولناک امریقا عساکرینک تامپه دن واپوره صورت ارکابی

آنحیق آنکله قبول علمه نهی و مستعد اولور.
علمانک عقله دائر سرد و اتیان ایتد.
کاری شو تعریفلر حیرت ایچنده حیرتدن
بشقه برشی افاده ایتمیشلر ایسه ده بعض
اجله نك دیدیکی کبی حقیقی بعدالتحری
اعتراف عجز و اظهار حیرت الکیوک معرفت
اولدیغندن شونظریه لرك افاده ایتش اولد.
قلری حیرتک دخی بر معرفت عظاما اولدیغنده
شبهه یوقدر.

اصول اسلامیه چه سوراسی محققدر که
کلیات اولسون جزئیات اولسون هر ایکسنه ده
تعلق ایدن علوم وادراکات و بین المعانی حاصل
اولان استلاقات هب او حقیقت و ماهیتی بزه
غیر معلوم اولان جوهر عقله مستنددر.

حکمای قدیمه جناب حقه «عقل» اطلاقی
تجویز ایتیشلر و آنلردن برفرقه ده «عقل
عالم علوینددر، بوطالمک بدبری آنحیق اودر،
بدنلر اعتدالدرخی محافظه ایتدکجه عقل انلره
مقارنت ایئر. حد اعتدالدن خروجلرنده
ایسه کنیدیلرندن فارقیت ایئر «دیمشلردر.
بعضلرده عقلک، ناسک، ذهنگ، شیء
واحد اولدیغنه قائل اولمشلر و حصول ادراک
کاته سبب اولان بوشیئی واحده بدنده تصرف

و تدبیری جهتیه «نفس» و اشیا بی مدرک
اولسی اعتباریه «عقل» و علم وادراکه مستعد
بولنسی حسبیه ده «ذهن» نامی و برمشلردر.
عقلک جوهر و یا عرض اولدیغنده
اختلاف اولندی. اهل سنت عقل و روحه
«جوهر» نامی و یردی. معتزله ایله سائر
بعض فرق اسلامیه ایسه «بونلرک ایکسی ده
اعراض قیلندندر» دیدی.

عقل و روح دینیلن شیلرک اجزای
بدنک تفاعلی آنلردن ظهوره کیش برائر
اولدقارینه قائل اولان ار باب فن ایله معتزله
و دیگر بعض فرق اسلامیه آره سنده بومشله ده
بر فرق اولدینی ظهور ایتدی.

علما عقلک موجب و معرف اولوب
اولدینی حقنده دخی اختلاف ایتدیلر. معتزله
«ایمانک وجوبنه حکم ایدن و آنک حسبیه
کفرک قبحی بیلدیرن عقلدر» دیدیلر. اشاعره
ایسه «عقل خطاب شرعی بی فهم وادراکه
بر آلت اولوب کرک ایمانک وجوبنه حکمه
و کرک آنک حسبیه کفرک قبحی تعریف
و بیانده عقلک دخی اولیوب بونلر آنحیق
شرع شریف ایله حاصلدر» رأینده بولندیلر.
بو بایده حنفیه نك دخی قول مختاری شودر:

«ایمانک وجوبنه و آنک حسبیه کفرک
قبحنه حکم ایدن شریعت ایسه ده عقلده
بالکیز فهم خطابه بر آلت اولیوب بلکه
بونلری شرع شریفی استماعدن اول دخی
ادراک و بیان ایده بیلیر»

بو اختلافده کی فائده ایسه صبی ماقوله
ظاهر اولور: شویله که اگر بوسی کرک ایمانی
و کرک شرکی اعتقاد ایتمه مش ایسه عند المعتزله
بالغ حکمنده اولدیغندن معذور دکلددر
اشاعره غندنده ایسه معذوردر. چونکه
وجوب ایمان خطاب شرعیله اولوب بو خطاب
شرعی ایسه صبی ماقوله هنوز توجه ایتمه مشدر.
حنفیه کوره ده صبی مذکور ایمانی
اعتقاد ایتمدیکی کبی شرکی دخی اعتقاد ایتمه مش
ایسه معذوردر. اما اگر ایمانی اعتقاد ایتمه مش
شرکی اعتقاد ایتش ایسه معذور دکلددر.

احکام فرعییه کلنجه بونلرده عقلک
اصلا دخی اولیوب هپسی ادله شرعیه دن
معلوم اولمشدر.

عقلک مراتب اربعه سی واردر: [مرتبه
اولی، عقل هیولانیدر. عقل هیولانی معقولانی
ادراکه معلق بر استعداد محض اولوب اوده
اطفاله مخصوصدر.

بومرتبه ده عقل بالمله معقولاتدن خالی اوله رق بالکمز آنلری قبوله مستعد اولدینی و بوجه ایل اصل اشیا اولان « هیولا » به مشابه بولندی ایچون آکا نسبت اوله رق « هیولانی » وصفی ایله توصیف ایدلمشدرکه « برشیئی قبوله مستعد اولمقده هیولا کی اولان عقل » دیمکدر .

مرتبه نایه ، عقل بالملکدر ، عقل بالملکه جزئیات کثیره بی احساس و آره لرنده کی مشارکات و مبایناتی ادراک سیبله اکتساب نظریاته حصول استعداد درکه مدار تکلیف الهی دخی بودر .

بونی بر آرز اضاح ایدلم ! — نفس ناطقه حواس خمسۀ ظاهره سی واسطه سیبله جزئیات کثیره بی احساس ایدر ، آنلرک صورتلری دماغه رسم و نقش ایلر . بعده قوت عاقله بوضوورتلرک بعضیسنک بعضیسنه نسبتلری ملاحظه ایلر ، اوزمان جزئیات مذکوریه متعلق برطاقم صورکلیه بر چوق احکام تصدیقیه مبدأ فیاض جانبندن نفسه فیضان ایدر و بوسیله بدیهیاتدن نظریاته انتقاله نفسده بر استعداد قریب حاصل اولور . مثلاً بر طفل نوزاده ابتدا بیرک مرارتی شکرک خللاقی و بونلرک یکدیگرینه اولان مبایناتی غیر معلوم اولدینی حالده مؤخر آسنک ترایدیله اجرا ایتدیکی تجر بلر اوزرینه بر چوق بیرلرک مرارتی بر چوق شکرلرک خللاقلری حسن و ادراک ایدیلر کندیسنه مبدأ فیاض جانبندن « هپ بیلر آجیدر » و « هپ شکرلر طائیلدر » و « بیر ایله شکر آره سنده مبایت و ضدیت واردر » احکام تصدیقیه سی فیضان ایلر . بومنوال اوزره جزئیات سائرۀ نک احوالنه ده مطلع اوله رق آنلر متعلق بر چوق احکام تصدیقیه و صور کلیه نک فیضانۀ دخی مظهر اولمقده بوضووتلر و بوحکملر واسطه سیبله نظریاته انتقاله و مجهولاتی اکتسابه کنیدیسنده بر استعداد تام حاصل اولورکه ایشه عقلک بومرتبه سنه « عقل بالملکه » نامی ویرلش و بومرتبه ده انسان احکام الهیه ایله مکلف اولمشدر .

مرتبه ناکه ، « عقل بالفعل » در . عقل بالفعل بدیهیات ایله نظریاتی یعنی عقل بالملکه مرتبه سنده استحصال اولان صور کلیه و احکام تصدیقیه ایله مجهولاتی استخراج ملکه سیدر .

مرتبه رابعه ، « عقل مستفاد » اولوب اوده مدرکات مستحصله و معلومات مکتسبه نک کافه سی عندالعقل موجود و حاضر اوله رق هیچ بریسی کنیدیسندن غائب اولماسندن عبارتدر . بومرتبه نفوس کامله اربابنه مخصوص صدر . چونکه آنلر حسب الظاهر هرنه قدر علم ناسوتده ایه لرده حقیقتده سلک مجرداته و عالم لاهوته دخالت ایتمش اولدقلرندن دائماً معلومات و معقولاتلری مشاهده ایتکده درلر .

عقلک محل و مرکزنده دخی اختلاف اولدی . اطبا کی حضرت امام اعظم ده عقلک دماغده اولدیغه قائل اولدی . امام شافعی ایله اکثر متکلمین عقلک قلبده اولدیغه ذاهب اولدیلر . بعضلری ده ایکسی بیننده مشترک اولدینی رأینده بولندیلر . حضرت علینده ده عقلک قلبده ، رحم و شفقتک جکرده ، رأفک دالاقده ، نفسک ده یورکده اولدینی روایت ایدلدی . صوفیه ده « معنالر عالم ارواحدن اولا روحه نازل اولور ، بعده قلبه انتقال ایدر ، صکره دماغه صعود ایدرک اوراده انتقاش ایلر » . رأینده بولندیلر .

فانچ درسه املرندن :
موسی کاظم

مصاحبه

فقر و ضرورت — تحصیل معرفت — عبرت — مال و کمال — تاریخچه نظر : — امام شافعی — صورت تحصیل — اقدامی — حجة الاسلام — آثارینک قیمتی — سیوطی — معیشتی — حضور قلب — آناری — قوه حافظه سی — نظام — الملک — احتیاجی — ترقیبی — ثمانت اعدا — مدرسه نظامیه — بوسف کامل پاشا — رؤیا — مصره عزیمتی — علم و عرفانی — تلاق — هر دورک طرز تخریری — وفیق پاشانک ترجمه سی — کامل پاشانک آناری — نتیجه — یاد جمیل .

تواریخ ام تدقیق ایدلجکه کوریلورکه وجودلریله جهان انسانیتی مستفید ایدن اعظم عقلا و عرفانک قسم اعظمی فقیر بر غائله ایچنده ظهور ایتمش و فقر و سفالتله امرار حیات ایلمشلدر .

شوخالده فقر و ضرورت ، بر مکتب معرفتدرکه اکابر امک بر چوقلری اوراده سنه لرحه تحصیل کمال ایتمشلدر .

قدرت فاطمه نک خارق العاده اوله رق یراندینی ذوات غالیه نک آلام و مصائبنده ده خارق العاده کوردکجه انسان « صدمات دهریه هر کسندن زیاده تصادفی ایدنلر ، اک زیاده مستعد تعالی اولانلدر » جمله سنه بر حقیقت محضه نظریله باقمده مضطر قالیبور . تاریخک اومظلم صحیفه لرینی نظر دفته آلدیقه ، اوسحائب سفالت آلتنده بر نیردها پارلادینی کوردکجه کوزلریز انوار انتباه ایچنده قالدیرکه انسان ایچون کی یولک معرفت ، هر شیدن عبرت آلمقدر .

دفع جوع ایتک ایچون بر لقمه اتمکدن ، ستر وجود ایچون بر خرقدن بیله محروم قالان یتیملرک بر زمان صکره بالکمز منسوب اولدقلری ملنک دکل ، بلکه جهان انسا نیتک ده افتخار ایده بیله جکی اعظم صره سنه التحاق ایلدکلری تاریخلرده اوقویوبده عبرت پذیر اولقی و المزدۀ کی ثروت مادیه بی انلرک ثروت علمیه سی کی بر نقد خالصه .. بر خزینۀ لایقنایه تحویل ایتک اوقودیفمز شیلردن استفاده ایلمش اولدیقمیزی اثبات ایده بیله جک حالاندندر .

انسان ایچون کالدن بشقه زوالسزمال تصور اولنه مز .

مالک کاله رجحانی محقق اولسیدی وجودلریله افتخار ایتدیکمز سر آمدان ارباب معرفتک سسی و غیرتاریخی اوطریقده حصر ایتدکلری کورردک .

امام علی رضی الله عنه اقدمز :

« رضینا نسمة الجبار فینا »

« لسا علم « للاعداء مال »

« فان المال یفنی عن قریب »

« وان العلم باق لا یزال »